

۱۵۳۳ پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ

عنوان و نام پدیدآور:	مجموعه مقالاتی در نقد فرهنگ غرب: با الهام از نامه دوم رهبر معظم انقلاب به جوانان غرب/ [تألیف] جمعی از نویسندگان؛ به کوشش نصرالله سخاوتی.
مشخصات نشر:	قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۷.
مرجع تولید:	پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ
مشخصات ظاهری:	ص. ۳۸۴
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۵۵۳-۶
وضعیت فهرست نویسی:	فیبیا
یادداشت:	کتابنامه.
موضوع:	خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- دیدگاه درباره جوانان
موضوع:	خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- دیدگاه درباره فرهنگ اسلامی؛ تمدن غرب -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع:	فرهنگ اسلامی -- تأثیر غرب -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع:	فرهنگ اسلامی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
شناسه افروده:	سخاوتی، نصرالله، گردآورنده
شناسه افروده:	جامعه المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
رده بندی کنگره:	CB۲۴۵/م۳ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی:	۹۰۹/۰۹۸۲۱
شماره کتابشناسی ملی:	۵۵۱۷۴۹۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

مجموعه مقالاتی در نقد فرهنگ غرب: با الهام از نامه دوم رهبر معظم انقلاب به جوانان غرب
مؤلف: جمعی از نویسندگان
به کوشش: نصرالله سخاوتی
چاپ اول: ۱۳۹۷ ش / ۱۴۴۰ ق
ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰ نسخه

مراکز پخش

- ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نیش کوچه ۱۸
- تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴
- دورنگان: داخلی ۰۱۰۵ ۳۷۸۳۹۳۰۹۱۰۵ +۹۸ ۲۵
- ایران، قم، بلوار محمدامین، سه‌راه سالاریه. تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶

 <http://buy-pub.miu.ac.ir>

 @pub_almostafa

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- مدیر انتشارات: سید اباذر هاشمی هریکندنی
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: محمد باقر شکر
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: نعمت‌الله بزدانی
- صفحه‌آرا: سید محسن عمادی مجد

مجموعه مقالاتی در نقد فرهنگ غرب
با الهام از نامه دوم رهبر معظم انقلاب
به جوانان غرب

جمعی از نویسندگان
به کوشش:
نصرالله سخاوتی

پژوهشگاه بین‌المللی
المصطفی ص

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای بندی به دین و سنت در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان گذاران این شجره طیبه، به ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه السلام و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می باشد. «جامعة المصطفی علیه السلام العالمية» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی علیه السلام «مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام» را تأسیس کرده است.

در پایان لازم می دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره مند سازند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام

مقدمه پژوهشگاه

با پیروزی انقلاب اسلامی، تحولی شگرف در جهان ایجاد شد و قرائت جدیدی از اسلام ناب، که ضامن سعادت بشریت در همه عرصه‌های زندگی بود، ارائه گردید. به‌رغم این ویژگی مهم، دشمنان اسلام ناب، به‌ویژه در غرب این حرکت بزرگ را برنتافتند و از همان ابتدا به مبارزه با آن برخاسته و تهاجمات و تبلیغات گسترده فرهنگی را علیه آن طراحی و اجرا کرده‌اند، تا بتوانند اذهان جهانیان و به‌ویژه مردم و جوانان غربی را نسبت به آن مشوش و حقایق و پیام‌های الهام‌بخش آن را پنهان نگه دارند. این جاست که مقابله با این توطئه دشمن و تنویر اذهان و افکار جامعه غربی و به‌ویژه جوانان آن امری ضروری می‌نماید. در این راستا رهبر معظم انقلاب اسلامی به‌عنوان پرچمدار اسلام ناب، با درک عمیق از نقشه غرب و ضرورت مقابله با آن و با هدف به‌چالش کشاندن فرهنگ غرب و بیدار کردن ضمیر خفته جامعه غربی، نامه‌هایی را نگاشته‌اند و جوانان غربی که بیش از دیگران، آمادگی شنیدن صداها و پیام‌های متفاوت دارند، را مخاطب قرار داده‌اند. این نامه‌ها حاوی پیام‌هایی ژرف و نکاتی عمیق و روشنگر برای جوانان غربی بوده و برای درک بیشتر عمق و ژرفای آن‌ها، نیاز به تبیین و تحلیل شایسته آن دارد.

جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمیه به عنوان نهادی علمی - تربیتی و بین‌المللی، ظرفیتی عظیم برای نشر پیام‌های اسلام ناب در سراسر عالم دارد و از این رو بیش از دیگر نهادها، خود را موظف به ایفای این رسالت مهم می‌داند و در این راستا پژوهشگاه بین‌المللی المصطفیٰ ﷺ به عنوان صف پژوهش المصطفی، اقدام به تدوین اثری پیرامون نامه دوم رهبر معظم انقلاب اسلامی به جوانان غربی با عنوان «مجموعه مقالاتی در نقد فرهنگ غرب؛ با الهام از نامه دوم رهبر معظم انقلاب به جوانان غرب» کرده است.

این مجموعه مقالات به کوشش فاضل ارجمند حجه الاسلام دکتر نصرالله سخاوتی (مدیر محترم گروه اندیشه سیاسی و انقلاب اسلامی پژوهشگاه) در پژوهشکده علوم انسانی، تدوین شده است. بدین وسیله از ایشان و نیز پدیدآورندگان مقالات سپاس‌گزاریم. همچنین از سایر کسانی که در به ثمر نشستن این اثر نقش داشته‌اند، به ویژه آقای دکتر محمد ترابی که علاوه بر نوشتن یک مقاله، مسئولیت ارزیابی اثر را بر عهده داشته‌اند و نیز حجج اسلام دکتر بناری (مدیر پژوهشکده علوم انسانی) و دکتر یوسف زاده، که ضمن مطالعه اثر، نکات سودمندی را در تکمیل آن ارائه داده‌اند، قدردانی می‌نمایم.

پژوهشگاه بین‌المللی المصطفیٰ ﷺ

پیش‌گفتار

انقلاب اسلامی ایران یک مائده آسمانی بود، که خداوند متعال در اواخر قرن بیستم میلادی، نه تنها به ملت ایران، بلکه به جهان ارزانی داشت. این خان بی نظیر و بابرکت به جای آن که برای همه انسان‌ها نعمت باشد، برای برخی نعمت و مشکل ساز بود. این مسئله البته نه به دلیل مشکلی از ناحیه این انقلاب، بلکه به دلیل همان کسانی بود که در برابر این نظام الهی صف آراستند و مقابله نمودند. از آن زمان تاکنون این دو جبهه در برابر یکدیگر صف آرابی کرده‌اند. در این میان هستند کسانی که در پی زندگی شرافتمندانه و رو به سعادت‌اند. این سعادت را آنان نه صرفاً مادی و فقط در این دنیا، بلکه بالاتر از آن مشاهده می‌کنند. جوانان با ویژگی‌های متمایز از دیگران، پیش‌تاز چنین زندگی هستند. تبلیغ صحیح و ابلاغ پیام‌های الهی از مسائلی است که انسان‌های حقیقت‌جو، به ویژه جوانان از آن منتفع خواهند شد. بر همین اساس، رهبران دینی و مذهبی یکی از تکالیف خود می‌دانند که در این زمینه کوشا باشند؛ به ویژه زمانی که جو، بسیار نامساعد و فضا غبارآلوده می‌شود و دین حق دستاویز مطامع عده‌ای خاص قرار می‌گیرد و در این راستا رهبر معظم انقلاب اسلامی در قالب نامه، پیام‌های روشنگری برای جوانان غربی ارائه کرده‌اند.

جامعة المصطفی ﷺ العالمیه با ویژگی بین‌المللی بودنش در ابلاغ و رسانیدن این پیام وظیفه‌ای سنگین بر عهده دارد. بر همین اساس پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ بر آن شد تا کار پژوهشی مناسبی در این زمینه انجام دهد.

برای تحقق این امر ابتدا حدود ۵۰ موضوع مهم مرتبط با نامه دوم رهبر معظم انقلاب اسلامی خطاب به جوانان غرب و اروپا استخراج و پس از بررسی در کارگروه علمی - محتوایی نامه‌های معظم له، تعدادی از آن‌ها جهت تدوین مقاله به پژوهشگران سفارش داده شده و پس از تدوین، مورد ارزیابی علمی قرار گرفت. این اثر از ده مقاله تشکیل یافته است:

مقاله اول به معرفی شخصیت علمی و سیاسی رهبر معظم انقلاب اسلامی می‌پردازد.

مقاله دوم ویژگی‌های جوانان به عنوان مخاطبان اصلی نامه را مورد بررسی قرار می‌دهد.

مقاله سوم به بررسی موضوع فرهنگ غنی اسلام برای گفت‌وگو و خدمت به دیگران می‌پردازد.

سایر مقالات، که محور و هدف اصلی این اثر را تشکیل می‌دهند، با عنوان‌های «تحمیل فرهنگی غرب بر دیگران»، «برخورد دوگانه غرب با جنبش‌های اسلامی»، «بحران‌های فرهنگی موجود در غرب»، «استعمار فرانسه به جای دموکراسی»، «ترور؛ حربه مشترک ظالمان جهان» و «تقسیم‌بندی تروریسم به خوب و بد از سوی غرب» به مباحث مربوط به فرهنگ غربی و نقد آن می‌پردازد.

پیش‌گفتار ۹

در این جا بر خود لازم می‌دانم از همه نویسندگان این مجموعه و ارزیابان آن و نیز مسئولان پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تشکر نمایم.

نصرالله سخاوتی

تابستان ۱۳۹۷

فهرست

مقدمه	۱۹
۱. شخصیت‌شناسی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (دام ظلّه العالی)	۲۷
مختصری از زندگی‌نامه	۲۷
اندیشه سیاسی	۳۰
نمونه نظام اخلاقی، اقتصادی و علمی در منظومه فکری آیت‌الله خامنه‌ای	۳۲
درس خارج فقه	۳۷
ریاست جمهوری	۴۰
فعال کردن دستگاه سیاست خارجی	۴۲
رهبری سیاسی - اجتماعی	۴۴
رهبری مذهبی و مرجعیت	۴۸
بحث مرجعیت	۴۹
هدف از نوشتن نامه به جوانان غرب	۵۱
بازتاب‌های نامه	۵۲
۲. ویژگی جوانان برای گفت‌وگو	۵۹
هویت‌یابی	۶۴
الگوپذیری	۶۷
آینده‌سازی	۷۰
پاک‌سیرتی	۷۲

۷۷	..... جوان مردی
۸۱	..... ماجراجویی
۸۴	..... آسیب‌های جوانی
۸۵	..... جایگاه جوان در غرب
۸۸	..... نتیجه‌گیری
۹۵	۳. فرهنگ متعالی اسلام و خدمات آن به غرب
۹۹	..... مفاهیم
۹۹	..... ۱. فرهنگ و تمدن
۱۰۰	..... ۲. فرهنگ اسلامی
۱۰۱	..... ادوار فرهنگ متعالی اسلام
۱۰۳	..... نگاهی گذرا به نقش آموزه‌های اسلام در شکوفایی تمدن غرب
۱۰۶	..... ۱. آمیزش اروپاییان با مسلمانان
۱۰۶	..... ۲. جنگ‌های صلیبی
۱۰۶	..... ۳. تجارت و بازرگانی
۱۰۷	..... ۴. تحقیق و ترجمه
۱۰۷	..... منابع تعالیم فرهنگ اسلامی
۱۱۰	..... مؤلفه‌ها و ویژگی‌های فرهنگ و تمدن اسلامی
۱۱۱	..... ۱. مبنای توحیدی و ایمانی
۱۱۲	..... ۲. جامع‌نگری اسلام
۱۱۴	..... ۳. جهان‌شمول بودن اسلام
۱۱۵	..... ۴. همزیستی و صلح‌گرایی اسلام
۱۱۶	..... ۵. تساهل و مدارا
۱۱۷	..... ۶. امتزاج علوم مادّی با علوم عقلی و علوم معنوی در فرهنگ اسلامی
۱۱۸	..... نقش‌آفرینی اسلام در جهان معاصر
۱۲۳	..... خدمات اسلام به جهان غرب در عصر حاضر
۱۲۷	..... ارتباطات، ابزاری برای معرفی اسلام به جوانان غرب

۴. غرب و تحمیل فرهنگی بر دنیا..... ۱۳۷
- مفهوم‌شناسی ۱۳۹
۱. فرهنگ ۱۳۹
۲. غرب ۱۴۲
۳. تحمیل فرهنگی ۱۴۲
- چرایی تحمیل فرهنگی غرب ۱۴۴
- اهداف غرب از تحمیل فرهنگی ۱۴۶
۱. حذف یا تضعیف فرهنگ بومی و ملی ملت‌ها ۱۴۷
۲. جایگزینی ارزش‌های غربی ۱۴۸
۳. به چالش کشاندن انسجام ملی و نظام‌های سیاسی ۱۴۹
۴. تغییر ایدئولوژی‌ها ۱۵۱
۵. سلطه اقتصادی بر جهان ۱۵۲
- ابزارها و شیوه‌های تحمیل فرهنگی ۱۵۳
۱. قدرت نرم و هنجارسازی در سطح بین‌الملل ۱۵۴
۲. تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات ۱۵۵
۳. به چالش کشاندن رسانه‌های ملی و بومی ۱۵۷
- پیامدهای تحمیل فرهنگی ۱۵۸
- ضرورت پیوند و تعامل فرهنگی در سطح بین‌الملل ۱۶۰
- انتظار از فرهیختگان فکری و نخبگان فرهنگی جهان غرب ۱۶۲
۱. شناخت مستقیم اسلام اصیل ۱۶۳
۲. لزوم شناخت نظم ناعادلانه جهانی در دوران معاصر ۱۶۴
۳. توجه به فاصله گرفتن غرب از ارزش‌های اصیل و به خطر افتادن امنیت جهانی ۱۶۶
۵. استعمار فرانو در قالب صدور دموکراسی ۱۷۵
- مفهوم‌شناسی استعمار ۱۷۷
- استعمار نو ۱۷۸

۱۷۹.....	استعمار فرانسه.....
۱۸۰.....	استعمار فرهنگی.....
۱۸۰.....	دموکراسی.....
۱۸۱.....	صدور دموکراسی.....
۱۸۲.....	چارچوب نظری.....
۱۸۵.....	انواع استعمار.....
۱۸۶.....	۱. استعمار باستانی.....
۱۸۶.....	۲. استعمار جهانی.....
۱۸۷.....	۳. استعمار قرن نوزدهم به بعد.....
۱۸۸.....	شیوه‌های استعمار.....
۱۸۸.....	۱. شیوه استعمار سنتی.....
۱۹۰.....	۲. شیوه استعمار نو.....
۱۹۱.....	۳. شیوه استعمار فرانسه.....
۱۹۲.....	۴. استعمار فرهنگی.....
۱۹۶.....	صدور دموکراسی؛ اهداف و مکانیزم‌ها.....
۱۹۶.....	۱. هدف از صدور دموکراسی.....
۱۹۶.....	۲. مکانیزم‌های صدور دموکراسی.....
۲۰۴.....	عینیت دموکراسی با استعمار فرانسه.....
۲۰۸.....	صدور دموکراسی؛ الگوی تخریب سازنده.....
۲۱۱.....	ناکامی صدور دموکراسی.....
۲۱۹.....	۶. بحران فرهنگی غرب.....
۲۲۲.....	مفهوم‌شناسی.....
۲۲۲.....	۱. فرهنگ.....
۲۲۵.....	۲. بحران.....
۲۲۷.....	۳. غرب.....
۲۲۷.....	عوامل فروپاشی و بحران فرهنگی غرب.....

۱. اصل اومانیسیم (انسان محوری) ۲۲۸
۲. اصل فردگرایی ۲۳۱
۳. اصل سکولاریسم ۲۳۵
۴. اصل لیبرالیسم ۲۳۹
۵. اصل سرمایه‌داری ۲۴۴
- بحران‌های فرهنگی غرب ۲۴۷
  ۱. نیست‌انگاری (نهیلیسم) ۲۴۷
  ۲. تقدس‌زدایی ۲۴۷
  ۳. اباحی‌گری ۲۴۷
  ۴. سودگرایی مادی ۲۴۸
  ۵. بحران اخلاق ۲۴۸
  ۶. بحران فلسفی - علمی ۲۴۸
  ۷. جایگزینی ارزش‌های دینی خانواده‌ها با فرهنگ و ارزش‌های غربی ۲۴۹
  ۸. بحران هویت در فرد و خانواده ۲۵۰
۷. برخورد دوگانه غرب با جنبش‌های اسلامی ۲۵۷
  - مفاهیم ۲۶۰
    ۱. جنبش ۲۶۰
    ۲. جنبش‌های اسلامی ۲۶۰
    ۳. جنبش‌های اجتماعی ۲۶۱
    ۴. استکبار ۲۶۲
    ۵. غرب ۲۶۳
    ۶. برخورد دوگانه غرب ۲۶۴
  - کلیات ۲۶۷
    ۱. نسبت نظری جنبش‌های اسلامی با جنبش‌های اجتماعی مدرن ۲۶۷
    ۲. تأثیرات انقلاب اسلامی و امام خمینی علیه‌السلام بر جنبش‌های معاصر ۲۶۸
    ۳. چارچوب نظری ۲۷۰

- نمونه برخوردهای دوگانه..... ۲۷۳
۱. حمایت از شیعه انگلیسی و دشمنی با شیعه اصیل ۲۷۷
۲. وهابیت ۲۷۹
۳. الجزایر..... ۲۸۲
۴. جنبش اسلامی حزب الله لبنان ۲۸۴
- اهداف برخوردهای دوگانه ۲۸۸
۱. اهداف ایدئولوژیکی - فرهنگی ۲۸۹
۲. اهداف سیاسی - امنیتی..... ۲۹۳
۳. اهداف اقتصادی ۲۹۶
۸. رویکرد متناقض غرب در مواجهه با تروریسم ۳۰۳
- مفهوم تروریسم ۳۰۵
۱. تروریسم در لغت و اصطلاح ۳۰۵
۲. عناصر اصلی مفهوم تروریسم ۳۰۸
- غرب و برخورد دوگانه با تروریسم (تروریسم خوب و تروریسم بد) ۳۰۹
- تروریسم (به اصطلاح) خوب و نمونه‌های آن ۳۱۱
۱. دولت غاصب اسرائیل ۳۱۲
۲. سازمان مجاهدین خلق (منافقین) ۳۱۵
۳. طالبان ۳۱۶
۴. القاعده ۳۱۷
۵. داعش ۳۱۹
- تروریسم (به اصطلاح) بد و نمونه‌های آن ۳۲۰
۱. مقاومت مردم فلسطین ۳۲۰
۲. مقاومت حزب الله لبنان ۳۲۱
۳. دولت سوریه ۳۲۲
۴. انصارالله یمن ۳۲۴
- انگیزه‌های غرب در برخورد دوگانه با تروریسم ۳۲۶

۱. نیاز غرب به تروریسم برای پیش برد اهداف خود ۳۲۶
۲. از بین بردن جنبش‌های واقعی ۳۲۷
۳. ایجاد اختلاف در جهان اسلام و تضعیف مسلمانان ۳۲۷
- دیدگاه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در مورد رویکرد دوگانه غرب ۳۲۸
۹. ترور، حربه مشترک ظالمان جهان (تحلیلی تاریخی-عقیدتی) ۳۳۹
- ترور و تروریسم؛ بررسی معاشناختی ۳۴۲
- حرمت ترور و خونریزی از منظر اسلام ۳۴۷
- سیاست ترور و خونریزی در گروهک‌ها و حکومت‌های ظالم ۳۵۳
۱. ترور شخصیت؛ روش مخالفان حقیقت در طول تاریخ ۳۵۳
۲. ترور در عملکرد امویان به‌عنوان معاندان با حق ۳۵۵
۳. سیاست ترور در اندیشه صهیونیسم ۳۵۷
۴. سیاست ترور در اندیشه سلفیان تکفیری ۳۵۹
- یادآوری پایانی ۳۶۰
- ضمائم ۳۶۷
- درس خارج حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای ۳۶۷
- تأثیرات نامه‌های رهبری بر جوانان غرب و آمریکا ۳۶۸

